

Remiss om förslag till EU-förordning om leksakers säkerhet

Tullverkets ställningstagande

Tullverket välkomnar initiativet att säkerställa barns hälsa genom att införa krav på ett produktpass som kan verifiera att leksaken inte är tillverkad av farliga kemikalier. Tullverket har granskat förslaget mot bakgrund av myndighetens uppdrag och hur förslaget kan komma att påverka myndighetens verksamhet. Tullmyndigheterna omnämns endast i art. 20 och tillhörande skäl till EU-förordningen om leksakers säkerhet. Kommissionen föreslås anta genomförandeakter och delegerade akter, där det bl.a. ska anges vilken information som ska framgå av produktpasset och kontrolleras enligt förslaget och möjlighet för kommissionen att anta riskregler. Av den anledningen går det inte att i sin helhet bedöma konsekvenserna av förslag till aktuell förordning.

Inledningsvis konstaterar Tullverket att förslag om införande av produktpass och generella principer för dessa för närvarande bereds inom ramen för förslag på EU-förordning om ecodesign för hållbara produkter (ESPR). Det nu aktuella förslaget till EU-förordning om leksakers säkerhet kompletterar det förslaget i fråga om krav på produktsäkerhetspass för leksaker. Tullverket konstaterar att fler liknande rättsakter är att vänta med anledning av ESPR. Sammantaget bör det medföra budgetära konsekvenser för Tullverket.

Tullverkets marknadskontrollerande uppdrag regleras i EU-förordning (2019/1010) om marknadskontroll.¹ Tullverket utför i dag riskbaserade marknadskontroller på begäran av ett flertal marknadskontrollerande myndigheter. Konsumentverket är ansvarig myndighet för produktsäkerhet för leksaker. Tullverkets kontroller kan innebära att myndigheten ombeds utföra såväl dokumentkontroll som varuundersökning samt att verkställa beslut om förstöring på den marknadskontrollerande myndighetens uppdrag.

Det kan konstateras att EU-förordningen om leksakers säkerhet kommer medföra en utökad arbetsbörda för Tullverket då kontroll av produktsäkerhetspass är nytt. Tullverket bedömer att förslagen i art. 20.3-4 framför allt initialt kommer medföra ett ökat behov av åtgärder från myndighetens sida. Det kan antas att avvikelserna kommer vara större inledningsvis innan regelverket är känt för ekonomiska aktörer, inklusive privatpersoner, särskilt med hänsyn till att förordningen ska gälla även distansförsäljning. Dessutom föreslås att alla varor utsätts för kontrollen enligt art. 20.3-4. Även om kontrollen som

---

¹ EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING (EU) 2019/1020 av den 20 juni 2019 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011.

regleras i rättsakten ska ske automatiserat kommer alla avvikelser kräva någon form av manuell åtgärd av Tullverket. Behovet av kontakt med marknadskontrollerande myndigheter kommer att öka. I takt med att kravet på produktpass blir mer känt hos deklaranter kommer sannolikt arbetsbördan minska men fortsatt vara högre än i dag, då kontrollen inte utförs av Tullverket i dag. Tullverket anser att omfattningen av kontrollen som regleras i art. 20.4 är svårbedömd med hänsyn till att inte framgår av förordningen vilken information som ska kontrolleras eller hur avvikelser ska hanteras.

Tullverket anser att det i och för sig är naturligt att de automatiserade kontrollerna ankommer på tullmyndigheterna, men noterar att det normalt brukar överlåtas till medlemsländerna att utse behöriga myndigheter. Alla EU:s tullmyndigheter har inte samma uppdrag och Tullverket är inte marknadskontrollerande myndighet i Sverige. Av skäl 50 framgår dock att avsikten inte är att ändra nuvarande ansvar som marknadskontrollerande myndigheter har, utan endast att komplettera detta med en automatiserad kontroll som tullmyndigheterna behöver ta ansvar för då den ska integreras i tullkontrollen i importsystemet. Som Tullverket har uppfattat förslaget ska det därför inte påverka den ansvarsfördelning som i dag gäller i Sverige.

Enligt art. 20.2 ska deklaranter ange en unik kod i sin tulldeklaration i samband med anmälan till fri omsättning inom EU. Tullverket har inga invändningar mot att informationen lämnas i tulldeklarationen för övergång till fri omsättning via en kod. Om tullmyndigheterna ska ansvara för kontrollen bedöms det vara en nödvändighet att kontrollen kopplas samman med tullsystemet.

Enligt art. 20.3 ska tullmyndigheterna verifiera att det finns ett giltigt produktpass när en vara anmäls till fri omsättning. Det kan noteras att Tullverkets nationella befogenheter att utföra marknadskontroller enligt EU-förordningen 2019/1010 i dag inträder först när en vara anmäls till övergång till fri omsättning, medan kontrollen enligt förslaget ska ske innan tulldeklarationen anses inlämnad. Därmed sammanfaller inte befogenheterna fullt ut. Det framgår inte av rättsakten vad som händer om ett sådant pass saknas, men utan ett giltigt pass får varan inte släppas ut på EU:s inre marknad. Enligt information från Taxud är avsikten att tulldeklarationen då ska aviseras automatiskt och produkten stoppas. Detta framgår dock inte av rättsakten. Det kan även vara svårt att utläsa detta ur tullkodex (UCC)². Det kan noteras att även om tulldeklarationen inte godtas i tullsystemet kommer den anses som en inkommen handling, vilket i sig kommer kräva administrativa åtgärder av Tullverket.

Enligt 20.4 ska tullmyndigheterna verifiera ytterligare information som finns i produktpasset. Även den kontrollen ska ske automatiserat direkt i tullsystemet. Vilken information som ska kontrolleras kommer framgå av kommissionens delegerade akt. Tullverket kan utifrån bestämmelsens ordalydelse inte avgöra omfattningen av den kvalitativa kontrollen utan mer information, men antar att den kommer leda till behov av ytterligare manuell hantering från myndighetens sida. Såsom förslaget är utformat ska alla leksaker omfattas av kontrollen. Det framgår inte att kontrollen ska utföras baserat på en

---

² Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 952/2013 av den 9 oktober 2013 om fastställande av en tullkodex för unionen.

riskanalys. Det framgår inte heller av förslaget vad som ska gälla om en avvikelse upptäcks. Därmed går det inte i dagsläget att bedöma alla konsekvenser som bestämmelsen kan medföra. Alla avvikelser kommer dock kräva en åtgärd av Tullverket, antingen genom kontakt med marknadskontrollerande myndighet, att genomföra en fysisk dokumentkontroll eller varuundersökning. Eftersom alla produkter ska kontrolleras kan hanteringen bli omfattande. Tullverket har i dag inte till uppgift att utföra sådana kvalitativa kontroller i fråga om produktsäkerhet som i stället brukar ankomma på marknadskontrollerande myndighet att utföra. Enligt Tullverket kan det övervägas om art. 15, 134 och 46 UCC är tillräckliga för att tullmyndigheten ska kunna fullgöra de kontroller som avses i art. 20.4 i förslaget. Det kan även övervägas om kontrollerna ska baseras på en riskanalys, som är mer i linje med pågående reformering av tullagstiftningen. Det skulle leda till att färre avvikelser behöver hanteras av tullmyndigheten och minimera risken för att onödiga kontroller behöver utföras som stoppar det fria flödet av varor. Det kan i så fall finnas anledning att ersätta "verify" med "based on risk analysis".

Tullverket är positivt till att kontrollerna ska utföras automatiserat och samordnas med kontroller enligt andra EU-rättsliga regelverk. Det är därför sannolikt att tullmyndighetens kontroller kan bli omfattande i såväl antal som omfång. Det kommer krävas att Tullverket utför betydligt fler dokumentkontroller och varuundersökning än i dag.

Tullverket är också positivt till att bestämmelsen inte ska tillämpas förrän en sammankoppling finns mellan KOM registerdatabas och EU:s Customs Single Window Certex standardlösning. Det är en nödvändighet för att kontrollerna ska kunna genomföras på ett effektivt sätt. Enligt förslaget ska förordningen bli tillämplig från den dagen när en sådan koppling finns. Det är viktigt att detta även anpassas till tidplanen för ändringar i EU:s Customs Single Window Certex, för att undvika behov av en kostsam övergångslösning. Därutöver kommer det även krävas viss nationell it-utveckling för varje nytt regelverk som ska anslutas till standardlösningen för EU:s Customs Single Window Certex. Det kan därför behöva övervägas övergångsbestämmelser en viss tid efter att en sammankoppling finns mellan KOM registerdatabas och EU:s Customs Single Window Certex. Detta behöver beaktas när det framöver anges ett exakt datum för rättsaktens ikraftträdande och tillämpning. Det är viktigt att ett fixerat datum bestäms så långt fram i tiden som möjligt för att all it-utveckling ska hinna bli färdig innan Tullverket är skyldig att genomföra några kontroller. It-utvecklingen kommer förstås innebära kostnader för Tullverket.

Tullverket är positivt till förslaget i art. 20.7 som möjliggöra för tullmyndigheterna att använda information från produktsäkerhetspassen i sina riskanalyser som utförs enligt art. 46 och 47 i UCC. Exakt vilken information som kommer finnas tillgänglig är ännu inte helt klart, men Tullverket bedömer att det kommer vara fråga om information som är relevant för myndighetens arbete med riskbaserade tullkontroller.

Ärendets handläggning

I detta ärende har generaltulldirektör Charlotte Svensson beslutat. Föredragande har varit verksjuristen Malin Lundberg. I den slutliga handläggningen har även överdirektören Johan Norrman deltagit.

TULLVERKET

Charlotte Svensson

Kopia till:

Finansdepartementet, S3

Tullverket

Verksledningsstaben

Kommunikationsavdelningen

Kontrollavdelningen